

Οι Όσιοι Διονύσιος και Μητροφάνης (+ 9 Ιουλίου)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

1. Όσιος Διονύσιος ο Ρήτωρ (+1606)

Γεννήθηκε στις αρχές του 16ου αιώνας. Έλαβε μεγάλη μόρφωση και γι' αυτό του δόθηκε η επωνυμία του Ρήτορος. Μοναχός έγινε στην περίφημη μονή του Στουδίου. «Τελειότερας γλιχόμενος εν ησυχία ζωής, ανεχώρησεν εις το Αγιώνυμον Όρος του Άθω».

Στην αρχή κατοίκησε στην σκήτη των Καρυών, έπειτα στη σκή-τη της Αγίας Άννης και τέλος στην ερημική περιοχή, όπου σήμε-ρα η σκήτη της Μικράς Αγίας Άννης. Εκεί, μαζί με τον μαθητή του όσιο Μητροφάνη, ασκήθηκαν μέσα σε σπήλαιο, που σήμερα δια-μορφώθηκε σε ναό, για όλη τους τη ζωή. Θεωρούνται οι πρώτοι οικήτορες της σκήτης και τιμώνται ιδιαίτερα.

Ο θεοφώτιστος ὁσιος Διονύσιος, «συντονωτάτη κεκρημένος ησυχία και ασκήσει, ἦρθη εἰς ὕψος μυστικῶν θεωριῶν, και ἐπλήσθη τῶν αὐλῶν τοῦ Παρακλήτου ἐλλάμψεων, υπελθὼν τὸν ἄδυτον τῆς χάριτος γνόφον. Και περιώνυμος ἐν λόγοις οφθεῖς, και ἐξακουστός ἐν ποικίλῃ σοφίᾳ και γνῶσει, και ἀσφαλῆς ὑφηγητὴς πᾶσι μονασταῖς και ἀσκηταῖς, τὴν δοθείσαν αὐτῷ χάριν, πολλαπλῶς ἐκ χειλέων ἐβλύζεν, ὡς θεῖος διδάσκαλος, και ἐν δέλτοις ἱεροῖς διεχάραττε, ποθεινότατος πᾶσι γεγονώς».

Ἡ φήμη τῆς ἀρετῆς τοῦ ἐφθάσε μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἱερό Ἀθῶνα. Στὴ βιβλιοθήκη τῆς σκήτης τῆς Ἀγίας Ἄννης σώζεται ἰδιόγραφος κώδικάς του, καθὼς και τὸ Ψαλτήριον ποὺ χρησιμοποιοῦσε καθη-μερινῶς. Ὁ ὁσιος περιγράφεται, «κατὰ τὸν τύπον τοῦ σώματος και τὴν μορφήν, ἱκανῶς εἰς ὕψος ἐκτεινόμενος· εἶχε κεφαλὴν μεγάλην και οἰονεῖ τετράγωνον· παρειάς πλατείας· μέτωπον ὑψηλόν και πλα-τύ· μύστακα παχύν, πρὸς τὰ κάτω νεύοντα· γενειάδα πλατεῖαν, τε-τράγωνον, μικρόν διχαζομένην και καθιμένην ἄχρι τοῦ στήθους· τρί-χωμα ὑπόλευκον· ἦν ἡμιφαλακρός, τὴν ἐπιδερμίδα σιτόχρους, και χαρακτήρ μεγαλοπρεπῆς... ».

Μέχρι τέλους ἀγωνιζόμενος ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ στὸ σπήλαιον, τὸ ὁποῖο μέχρι σήμερα σώζεται, και τὸ 1956 ἀνοικοδομήθηκε ωραῖος ναός, ὅπου τιμᾶται πανηγυρικὰ μετὰ τὸν ὁσιο μαθητὴ του. Ὁ ὑμνογράφος μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης υπήρξε συνθέτης τῆς Ἀκολουθίας και τοῦ βίου τοῦς και οἰκήτορας τοῦ τόπου τῶν ἀγωνισμάτων τοῦς.

Η μνήμη του οσίου Διονυσίου του Ρήτορος τιμάται στις 9 Ιου-λίου.

2. Όσιος Μητροφάνης (+ αρχές 17ου αι.)

Πιστός μαθητής και συνασκητής του όσιου Διονυσίου του Ρήτορος. Έζησαν ασκητικώς στο μέχρι σήμερα σωζόμενο σπήλαιο στη σκήτη της Μικράς Αγίας Άννης.

Με την ευλογία του Γέροντά του, κατόπιν προσκλήσεως, κρίθηκε άξιος ο όσιος Μητροφάνης να εξέλθει στα πλησιόχωρα του Αγίου Όρους, για εξομολόγηση και διόρθωση των χριστιανών της Χαλκιδικής. Στο χωριό Ίσβορος (σημερινά Στρατονίκη της Χαλκιδικής) συνάντησε τον ευλαβή χριστιανό Δημήτριο, που είχε δει τις ημέρες εκείνες θαυμαστή οπτασία περί της αιωνίου ζωής, την οποία κα-τέγραψε ο όσιος και έτσι διασώθηκε προς ωφέλεια πολλών μέχρι σήμερα. Στις ημέρες μας κτίσθηκε ναός προς τιμή του οσίου στη Στρατονίκη.

Ο όσιος Μητροφάνης «ήτο κατά τον τύπον του σώματος μέτριος, έχων κεφαλήν στρογγύλην, κόμην παχείαν, μέλαιναν, γενειάδα στρογ-γύλην, μικράν, τρίχωμα ούλον, ωσαύτως οφρύας και οφθαλμούς στρογ-γύλους· ην ημιφαλακρός. μετ' επιδερμίδος επί το λευκότερον, και γενικώς μελανόθριξ, ομοιάζων και ούτος τω αγίω Νικολάω, πλην της ηλικίας και της χροιάς του τριχώματος· ην γαρ τη ηλικία νεώτερος, έχων το τρίχωμα μέλαν».

Ανεπαύθη λίγο μετά την κοίμηση του οσίου διδασκάλου του, μετά του οποίου συντιμάται στις 9 Ιουλίου.

(Μωυσέως Μοναχού Αγιορείτου, Οι Άγιοι του Αγίου Όρους, έκδ. Μυγδονία 2008, σ. 423-425).